

SÉNAT DE BELGIQUE

SÉANCE DU 20 DÉCEMBRE 1928

Proposition de Loi complétant l'article 226 de la loi d'organisation judiciaire.

DÉVELOPPEMENTS

MADAME, MESSIEURS,

L'article 226 de la loi d'organisation judiciaire porte : « Le traitement des fonctionnaires de l'ordre judiciaire court à partir du mois qui suit la prestation de serment ; il cesse le 1er du mois qui suit la cessation de ces fonctions. »

L'application de cette disposition qui, au premier aspect, paraît si sagement équilibrée, donne parfois lieu à des inconvénients. Il arrive que ce soit à la fin d'un mois que des magistrats ou des fonctionnaires de l'ordre judiciaire soient promus à des fonctions supérieures. S'ils ne peuvent prêter serment qu'au début du mois suivant, la situation des magistrats inamovibles ainsi promus n'en souffre pas, mais il en va autrement lorsque les bénéficiaires de cette promotion sont des magistrats amovibles ou des greffiers.

Supposons, par exemple, qu'un juge au tribunal de première instance et un référendaire adjoint au tribunal de commerce soient, tous deux, nommés conseillers à la Cour d'appel dans le courant du mois de novembre et soient admis à prêter serment en décembre.

Le premier ne subira aucune interruption de traitement. A raison de son inamovibilité, il ne cessera de faire partie du tribunal de première instance qu'à partir du jour où, en prêtant le serment

de conseiller, il manifestera l'intention d'abandonner sa situation dans la juridiction inférieure. Il aura donc droit à son traitement de magistrat de première instance pour le mois de décembre, ayant commencé ce mois en qualité de membre de cette juridiction. Il aura droit au traitement de conseiller à partir du 1er janvier.

Tout autre est le cas du référendaire, si l'on s'en tient à la jurisprudence administrative actuellement suivie.

Magistrat amovible et révocable, il sera censé avoir dépouillé ses fonctions au tribunal de commerce le jour de la publication de l'arrêté le nommant à la Cour. Depuis ce moment jusqu'au jour de sa prestation de serment, il sera donc sans situation judiciaire. Il ne touchera aucun traitement pour décembre, puisque le 1er de ce mois, il aura cessé d'être référendaire et ne sera pas encore devenu conseiller.

Sans doute, on peut discuter la légalité de cette interprétation. On pourrait soutenir que l'arrêté nommant le référendaire à la Cour comporte, à la fois, le retrait des fonctions que ce magistrat exerçait au tribunal de commerce et l'attribution de celles qu'il est appelé à exercer à la Cour. La première de ces mesures est l'*accessus* de la seconde et il est très contestable qu'elle puisse être exécutée avant que la seconde soit accomplie.

(2)

Quoi qu'il en soit, il est désirable que l'on se trouve, à cet égard, en présence d'une certitude légale. Il est inadmissible que la première conséquence d'une promotion soit que le magistrat qui en est jugé digne se trouve, provisoirement, dans la même situation pécuniaire que s'il avait été suspendu de ses fonctions.

La présente proposition a pour but non seulement d'empêcher pareille anomalie de se produire à l'avenir, mais également de réparer les lésions de droit

qu'ont subies certains magistrats récemment promus. Il est équitable de leur étendre le bénéfice des dispositions nouvelles sans toutefois donner à celles-ci une rétroactivité reportant leurs effets à des exercices budgétaires clôturés depuis longtemps.

HUBERT PIERLOT.

BELGISCHE SENAAAT

VERGADERING VAN 20 DECEMBER 1928

Wetsvoorstel tot aanvulling van artikel 226 van de wet op de rechterlijke inrichting,

TOELICHTING

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Naar luid van artikel 226 der wet op de rechterlijke inrichting, gaat de wedde van de ambtenaren der rechterlijke orde in met de maand volgende op de eedaflegging; zij houdt op den tender maand volgende op de ophouding dezer bedieningen.

De toepassing van deze bepaling die, op het eerste zicht, zoo oordeelkundig lijkt, geeft soms tot bezwaren aanleiding. Het doet zich voor dat op het einde eener maand magistraten of ambtenaren der rechterlijke orde een bevordering krijgen. Zoo zij hun eed pas bij den aanvang van de volgende maand kunnen afleggen, dan lijdt de toestand der aldus bevorderde onafzetbare magistraten daar niet onder, doch anders is het wanneer de bevorderden afzetbare magistraten of griffiers zijn.

Gesteld, bij voorbeeld, dat een rechter in de rechtbank van eersten aanleg en een referendaris bij de rechtbank van koophandel beiden tot raadsheer bij het Hof van beroep worden bevorderd in den loop der maand November en dat zij in December hunnen eed kunnen afleggen.

Wegens zijne onafzetbaarheid zal de eerste geen onderbreking van wedde hebben. Hij zal pas ophouden deel uit te maken van de rechtbank van eersten

aanleg op den dag dat, na den eed van raadsheer te hebben afgelegd, hij het voornemen te kennen geeft af te zien van zijn ambt bij de lagere rechtsmacht. Hij zal dus kunnen aanspraak maken op zijn wedde van magistraat van eersten aanleg voor de maand December, daar hij deze maand is ingegaan als lid van die rechtbank. Vanaf 1 Januari heeft hij recht op zijn wedde van raadsheer.

Heel anders is het geval met den referendaris, zoo men het thans geldende gebruik administratief volgt.

Als magistraat die kan worden overgeplaatst en afgezet, wordt hij aangezien als hebbende zijn ambt bij de rechtbank van koophandel neergelegd, op den dag van de bekendmaking van het besluit waarbij hij bij het Hof wordt benoemd. Vanaf dit oogenblik tot op den dag dat hij zijn eed aflegt zal hij zonder rechterlijke aanstelling zijn. Voor de maand December zal hij geen wedde ontvangen, daar hij, vanaf den eersten dezer maand, opgehouden heeft referendaris te zijn en nog geen raadsheer is geworden.

Gewis kan men de wettelijkheid van die verklaring betwisten. Men kan beweren dat het besluit waarbij de referendaris bij het Hof wordt benoemd, tevens in zich sluit de intrekking van het ambt dat deze magistraat bij de rechtbank van koophandel uitoefende en de toe-

kenning van het ambt dat hij geroepen is bij het Hof te bekleeden. De eerste dezer maatregelen is de *accessus* en het is zeer betwistbaar of hij kan worden ten uitvoer gelegd alvorens de tweede vervuld weze.

Wat er ook van zij, het ware wensche-lijk dat men hier tegenover een wette-lijke zekerheid zou komen te staan. Het gaat niet op dat het eerste gevolg van een bevordering zou zijn dat de magis-straat, die daarvan waardig werd geacht, voorloopig in hetzelfde geval verkeert alsof hij in zijn ambt was geschorst.

Dit voorstel heeft niet alleen voor doel te beletten dat dergelijke ongerijmdheid voortaan nog mogelijk zij, doch ook het onrecht goed te maken dat sommige magistraten, die onlangs werden bevoor-derd, hebben ondergaan. Het is billijk tot hen de weldaad uit te breiden vande nieuwe bepalingen zonder daaraan een terugwerkende kracht te geven, die haar invloed op sedert lang afgesloten be-groetingen zou doen gevoelen.

HUBERT PIERLOT.